

Asya Studies

Akademik Sosyal Araştırmalar / Academic Social Studies
Year: 8, Number: 30, p. 15-40, Winter 2024

Yazma Eğitimi Alanında Yayımlanan Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme*

A Review on the Compliance of the Articles Published in the Field of Writing Education with Academic Text Writing Principles

ISSN: 2602-2877 / E-ISSN: 2602-263X

Araştırma Makalesi
Research Article

Makale Geliş Tarihi
Article Arrival Date
20/09/2024

Makale Kabul Tarihi
Article Accepted Date
04/11/2024

Makale Yayın Tarihi
Article Publication Date
29/12/2024

Asya Studies

Engin Kaya
Bilim Uzmanı

engnky@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-4657-2181

Doç. Dr. Kenan Bulut
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
kenanbulut80@yyu.edu.tr
ORCID: 0000-0003-4771-0459

*Bu makale, "Yazma Eğitimi Alanında Yayımlanan Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu Üzerine Bir İnceleme" adlı yüksek lisans tezinden uyarlanmıştır.

Öz

Bu çalışmanın amacı, yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin başlık, yazar bilgileri, özet ve anahtar kelimelerinin; giriş, yöntem, bulgular, tartışma ve sonuç bölümlerinin; öneriler ve kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, makalelerin, aynı zamanda genel ilkeler yönünden de akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları incelenmiştir. Çalışma, nitel araştırma türlerinden biri olan "temel nitel araştırma" desenine göre yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma materyalini yazma eğitimi alanında yayımlanan toplam 200 makale çalışması oluşturmaktadır. Çalışmada veriler doküman incelemesine göre toplanmıştır. Verilerin toplanması ve değerlendirmesinde araştırmacı tarafından geliştirilen *Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu* kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analizle çözümlenmiş, temalar altında, tablolar halinde sayı ve yüzdelerle sunulmuş ve yorumlanmıştır. Çalışmada araştırmacıların makalelerin başlık, yazar bilgisi ve anahtar kelimelerini; bulgular, tartışma, sonuç bölümlerini; öneriler ve kaynakçalarını hazırlamada yetkin oldukları ve bu bölümleri büyük oranda akademik metin yazma ilkelerine uygun yazdıkları görülmüştür. Buna karşın özetlerini, giriş ve yöntem bölümlerini akademik metin yazma ilkelerine göre yeterince uygun yazmadıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yazma Eğitimi, Makale, Akademik Metin Yazma İlkeleri

Abstract

The aim of this study is to determine the compliance of articles published in the field of writing education with the principles of academic text writing. Within the framework of this purpose, it was attempted to determine whether the titles, author information, abstracts, keywords; introduction, method, findings, discussion, conclusion sections; recommendations and references of articles published in the field of writing education are in compliance with the principles of academic text writing. In the study, the compliance of the articles with the principles of academic text writing was also examined in terms of general principles. The study was conducted according to the "basic qualitative research" design, which is one of the qualitative research types. The study material of the research consists of a total of 200 articles published in the field of writing education. Data in the study was collected according to document review. The Form for Evaluating the Compliance of Articles with the Principles of Academic Text Writing developed by the researcher was used in the collection and evaluation of data. The obtained data was analyzed with descriptive analysis, presented and interpreted under themes, in tables with numbers and percentages. In the study, the researchers evaluated the titles, author information, keywords; findings, discussion, conclusion sections of the articles; It was observed that they were competent in preparing their proposals and bibliography and that they wrote these sections largely in accordance with the principles of academic text writing. On the other hand, it was determined that they did not write their abstracts, introduction and method sections sufficiently in accordance with the principles of academic text writing. Various suggestions were given at the end of the study.

Keywords: Writing Education, Article, Principles of Academic Writing

Atf Bilgisi / Citation Information

Kaya, E., & Bulut, K. (2024). Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğu üzerine bir inceleme. *Asya Studies*, 8(30), 15-40. <https://doi.org/10.31455/asya.1553627>

GİRİŞ

İnsanoğlunun zihninde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin düzenlenip anlamlı bir yapı hâline getirilerek birtakım sembollerle kâğıda veya başka bir yüzeye aktarma işlemine yazma denir (Karatay 2014; Zorbaz, 2014; Güneş, 2019). Çeşitli formlarla günümüze kadar bir gelişim ve değişim halinde ulaşan yazma eyleminin (Sarıkaya, 2021) amacı, okura belli bir iletiyi aktarmaktır. Yazılı ileti oluşturmada dile ilişkin bilgi ve duyarlılık, metin oluşturma becerileri, dünya bilgisi ve düşünme gibi birçok unsur bir arada işlenir. Bundan dolayı yazma, diğer dil becerilerine göre daha geç gelişen bir beceridir (Bayat, 2014). Çünkü bireyin kendini yazı aracılığıyla anlatabilme kabiliyeti olan yazma becerisi; sözcük dağarcığına, dil duyarlılığına, düşünme, gözlem ve araştırma yapma ve düzenli yazma çalışmalarına bağlı olarak gelişebilecek bir beceridir (Ergişi ve Kozaner Yenigül, 2020).

Bireylerde bilginin geliştirilmesi ve korunmasının yanı sıra birçok kişisel donanımına da katkısı bulunan (Sarıkaya, 2020) yazma becerisinin geliştirilmesinin yollarından biri de hiç kuşkusuz yazma eğitimidir. Yazma sürecinin başındaki çalışmalara “yazma öğretimi” üst aşamadaki çalışmalara ise “yazma eğitimi” denilmektedir. Başlangıç aşamasında yazmanın grafik boyutu üzerinde durulmaktadır. Bu süreçte resim ve çizimleri ayırt etme, harfleri çizme, harfleri birleştirme, hece, kelime ve cümle oluşturma gibi çalışmalar yapılmaktadır. Yazma eğitiminde ise duygu ve düşünceleri ifade etme, mektup, not ve kitap yazma gibi üretim becerilerine ağırlık verilmektedir (Güneş, 2019).

Yazma eyleminin farklı formlarda kullanılması ile yazma türleri ortaya çıkmıştır. Yazma türleri ile ilgili alan yazını incelendiğinde işlevsel yazma, edebî yazma ve akademik yazma olmak üzere üç tip yazma türünden bahsedildiği görülmektedir (Tok, 2012; Aydın, 2015). Akademik yazma, yazıya ait genel kurallara uymanın yanı sıra bilimsel bir araştırmanın raporlaştırılmasında dikkate alınan ilkelerin bütününe, o sürecin kendisine ve araştırmanın metinleştirilmesine verilen addır (Bahar, 2014). Başka bir deyişle akademik yazma, bilimsel raporların tamamında uyulması gereken birtakım biçimsel ve içerik özellikleriyle ilgili kurallar bütünü olup farklı boyutlarda ele alınan bir yazma türüdür (Bahar, 2014).

Akademik okuryazarlık, genellikle lisansüstü eğitimle ilişkilendirilir. Lisansüstü eğitim döneminde, akademik okuryazarlığın öğrenciler için bir gereksinim olmayı aşarak bir gerekliliğe evrildiği açıktır. Bununla birlikte yapılan araştırmalarda (Aslan, 2010; Yücelşen vd., 2015; Kan ve Gedik, 2016; Tok ve Gönülal, 2016), lisans eğitimleri sırasında bu beceri alanını olması gerektiği ölçüde geliştiremeyen öğrencilerin lisansüstü eğitimleri süresince kendilerini akademik anlamda yetersiz hissettikleri belirlenmiştir. Bundan dolayı lisansüstü eğitim döneminde öğrencilerin akademik okuryazarlık becerilerinin gelişimine önem verilmesi gerekmektedir (Yücelşen ve Çetinkaya Edizer, 2020). Akademik okuryazarlık başarısı üzerinde etkisi olan değişkenlere yönelik yapılan bazı araştırmalara göre eleştirel düşünmenin (Bayat, 2014), yansıtıcı öğretim uygulamalarının (Aydın, 2015) ve süreç temelli yazma yaklaşımının (Tok, 2012) olumlu etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Akademik metinler, akademik ortamda üretilen bilimsel yazılardır. Akademik metinlerin oluşturulma süreci, yazma becerisinin başka bir boyutu olan akademik yazma disipliniyle ilgilidir (Deniz ve Karagöl, 2018). Akademik yazmanın tez, makale, bildiri, proje ve poster gibi türleri vardır. Bu türler, genellikle bir bilimsel araştırma sürecinin kompozisyon hâlinde raporlaştırılmasından oluşur. Çok sayıda türü bulunan akademik yazma, başlı başına bir disiplin olarak kabul edilmektedir. Bu disiplinin başlık yazımından kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri vardır. Kendi içinde bir sistematığı olan akademik yazmanın en çok üretilen türü bilimsel makalelerdir (Deniz ve Karagöl, 2017b).

Bilimsel makale ait olduğu bilim dalında inceleme, araştırma ve veri toplamaya dayalı bulguları temel alarak özgün bir sonuca ulaşan; araştırma içeriğiyle ilgili öneriler sunan akademik bir yazıdır (Karakuş ve Karacaoğlan, 2021). Makaleler, araştırmacıların bilimsel verileri esas alarak elde ettikleri özgün sonuç ve önerileri kendi alanlarına ve kamuoyuna sunmalarına imkân tanır (Karakuş ve Karacaoğlan, 2021). Genellikle bilimsel makaleler sırasıyla başlıktan, yazar bilgisinden, özetten, anahtar kelimelerden, giriş, yöntem, bulgular, tartışma-sonuç bölümlerinden, önerilerden ve kaynakçadan oluşmaktadır (Çepni, 2012; Tiryaki, 2014; American Psychological Association [APA], 2015; Aydın, 2015; Aysan, 2016; Deniz ve Karagöl, 2018; Kardoğan, 2020; Can, 2021; Karakuş ve Karacaoğlan, 2021; Kardeş, 2021; Kardeş vd., 2021b; Sevim, 2021).

Akademik yazma, bilimsel araştırmanın üretim ve paylaşım boyutunu oluşturmaktadır. Söz konusu üretim ve paylaşım boyutu ile araştırmacılar, akademik camiada kendilerine yer açar (Kan, 2017a). Akademiye önemli görevler üstlenen bireylerin akademik dünyada tanınması, akademik yetkinliklerine ve bilimsel buluşlarını paylaşmalarına bağlıdır. Dolayısıyla araştırmacıların akademiye yer edinmesi ve tanınması büyük ölçüde hazırladıkları akademik yazılarla mümkün olmaktadır. Bu nedenle

bilim insanlarının çalışmalarını yazıya döktüklerinde akademik metin yazma ilkelerine uymaları oldukça önemlidir. Akademik metin yazma ilkelerine dikkat edilmeden, gelişigüzel hazırlanmış yazıların akademik amaçlara hizmet edemeyeceği açıktır (Kardaş, 2021). Başka bir deyişle akademisyenler, akademik çalışmayla elde edilen çok değerli bir bilgi, bulgu, tespit veya probleme ilişkin çözüm önerisini akademik metinler aracılığı ile bilim camiasıyla paylaşırlar. Bu metinler, doğru ve etkili bir anlatımla aktarılmadığı sürece pek dikkate alınmazlar. Bundan dolayı akademik metin yazma ilkelerine vâkıf olmak ve bunları uygulayabilmek oldukça önemlidir (Kardaş vd., 2021b).

Bir akademik metnin taşınması gereken akademik metin yazma ilkelerini, alanın temel kaynakları veya bu alandaki yayın araçları belirlemektedir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre (Tavşancıl vd., 2010; Deniz ve Karagöl, 2016; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b;) alandaki farklı yayın araçlarının belirledikleri akademik metin yazma ilkeleri açısından farklılıkların olduğu ve belli bir mutabakatın olmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra Deniz ve Karagöl'ün (2018) yaptıkları çalışmada, dergi yazar rehberlerinin başlık, özet, geniş özet, anahtar kelime, giriş, yöntem, bulgu, sonuç, tartışma ve önerilerin yazımı hususunda araştırmacıları yeterince yönlendirmediği belirlenmiştir.

Alan yazınında yer alan akademik metinlerin, akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemeye yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Yapılan araştırmalara (Tatar ve Tatar, 2008; Karadağ, 2009; Tavşancıl vd., 2010; Sevim ve Özdemir Erem, 2012; Coşkun ve Kan, 2013; Şahin vd., 2013; Kan, 2014; Aktaş ve Uzun Yurt 2015; Deniz ve Karagöl, 2016; Güneş ve Çevik, 2016; Toprak, 2017; Karagöl, 2018; Turan vd., 2018; Karagöl, 2020; Kardoğan, 2020) göre yazılan akademik metinlerin akademik yazma açısından birtakım hatalar taşıdıkları belirlenmiştir. Alan yazınında bulunan bu tür araştırmaların çoğu tezlerle ilgiliyken çok azı makalelerle ilgilidir.

Yapılan detaylı alan yazını incelemesi sonucunda yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik herhangi bir araştırma bulunamamıştır. Bu nedenle, bu çalışmanın alandaki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Bununla birlikte bu çalışmanın akademik metin yazma ilkelerinin sınırlarının belirlenmesine; akademik yazmada belli bir standardın oluşmasına; tez yazım kılavuzları, dergi yazar rehberleri ve hakem değerlendirme formları vb.lerinin oluşturulmasına-geliştirilmesine katkı sağlayabileceğinden ve alanda araştırma yapacak olan kişilere rehberlik edebileceğinden dolayı önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemektir. Bu temel amaca hizmet edecek alt amaçlar şu şekilde şekillenmiştir. Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin;

1. Başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
2. Yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
3. Özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
4. Anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
5. Giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
6. Yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
7. Bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
8. Tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
9. Sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
10. Önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
11. Kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu,
12. Genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu belirlemek.

Sınırlılıklar

Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada alan yazını taraması, *Türkçe yazma eğitimi*, *Türkçe yazma öğretimi* ve *Türkçe yazılı anlatım* anahtar kelimeleriyle yapılmıştır. Çalışma için herhangi bir tarih sınırlaması konulmamıştır. Çalışma, araştırmanın amacına hizmet eden 200 makale çalışması ile sınırlı tutulmuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma türlerinden biri olan “temel nitel araştırma” deseni kullanılmıştır. Nitel yöntemler, gelişen ve değişen dünyamızı, oluşan yeni anlayışları ve beraberinde gelen sorun ve

mücadeleleri detaylı bir şekilde anlamamıza olanak sağlayacak yeni pencereler açmaktadır (Seggie ve Bayyurt, 2015). Derin ve ayrıntılı konularda çalışmaya imkân veren nitel yöntemler, analizlerde önceden belirlenmiş kategorilerin bir sınırlandırması olmaksızın gerçekleştirilen araştırmanın derinliğini, açıklığını ve detaycılığını desteklemektedir (Patton, 2014). Yıldırım ve Şimşek (2018), nitel araştırmaları gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalar olarak tanımlamaktadır. “Temel nitel araştırma” da nitel araştırmaların birçok çeşidinden birisidir. Fenomenolojik, gömülü (örtük) teori, öyküsel analiz, eleştirel ya da etnografik vb. nitel çalışma türlerinden birisinin kapsamına girmeyen ama yorumlayıcı bir yaklaşımla yapılan nitel çalışmalar bu kapsamda ele alınır. Temel nitel araştırmalarda da veriler görüşmeler, gözlemler ya da doküman analizi yoluyla toplanır (Merriam, 2013). Bu çalışmada, yazma eğitimi alanında yayımlanan makaleler, akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları yönünden ele alınmış, konu farklı boyutlarıyla incelenmiş, elde edilen veriler yorumlanarak sunulmuştur.

Çalışma Materyali

Bu çalışmanın materyalini, yazma eğitimi alanında yayımlanan 200 makale çalışması oluşturmaktadır. Bunlar, çalışma sürecinde yapılan alan yazını taramasında ulaşılan makale çalışmaları içinden seçilmiştir. Çalışmada ulaşılan ve incelenen makale sayılarına; bunların nasıl seçildiği ile ilgili detaylı bilgiler “verilerin toplanması” başlığı altında yer almaktadır. Çalışmada incelenen makale sayılarına ve yüzdeliklerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler	Makale Sayısı (N)	Makale Yüzdesi (%)
Türkçe yazma eğitimi	159	79,5
Türkçe yazma öğretimi	6	3
Türkçe yazılı anlatım	35	17,5
Toplam	200	100

Veri Toplama ve Değerlendirme Araçlarının Geliştirilmesi

Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen “*Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu*” (EK-A) kullanılmıştır.

Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğunu incelemek için form geliştirme çalışmalarına başlamadan önce bilimsel araştırmalarda ve özellikle makalelerde hangi temel bölümlerin yer alması ve akademik bir çalışmanın nasıl yapılması gerektiğine ilişkin alan yazını ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Alan yazını incelemesi esnasında akademik yazma ve bilimsel rapor yazma ve değerlendirme ölçütleri ile ilgili birçok çalışmadan yararlanılmıştır (Tansel, 1978; Deniz, 2000; Kurudayıoğlu, 2000; Düztepe, 2004; Kökdemir vd., 2004; Üstüdal vd., 2004; Aktaş ve Gündüz, 2005; Day, 2005; Dura, 2005; Polat, 2005; Tatar ve Tatar, 2008; Tosun vd., 2008; Akın, 2009; Tompkins, 2009; Ocak, 2010; Tavşancıl vd., 2010; Arıkan, 2011; Türkiye Bilimler Akademisi [TÜBA], 2011; Çepni, 2012; Karasar, 2012; Sevim ve İşcan, 2012; Sevim ve Özdemir Erdem, 2012; Çakmakkaya, 2013; Çivilibal, 2013; Şahin vd., 2013; Tok, 2013; Bağcı, 2014; Bahar, 2014; Kan ve Uzun, 2014; Tiryaki, 2014; Blackwell ve Martin'den Akt., Tiryaki, 2014; Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Aydın, 2015; APA, 2015; Genç, 2015; Karasar, 2015; Yıldız vd., 2015; Ayşan, 2016; Deniz ve Karagöl, 2016; Güneş ve Çevik, 2016; Deniz ve Karagöl, 2017a; Deniz ve Karagöl, 2017b; Kan, 2017b; Toprak, 2017; Deniz ve Karagöl, 2018; Dinçer, 2018; Karagöl, 2018; Kozak, 2018; Seyidoğlu, 2018; Balcı, 2020; Büyüköztürk vd., 2020; Ergişi ve Kozener Yenigül, 2020; Karagöl, 2020; Kardoğan, 2020; Akın, 2021; Altunkaya, 2021; Creswell'den Akt., Altunkaya, 2021; Başkan, 2021; Can, 2021; Gün, 2021; Kardeş, 2021; Kardeş vd., 2021b; Sevim, 2021; Şen, 2021). Bu çalışmaların yanı sıra birçok derginin yazım ilkeleri, enstitülerin tez ve seminer yazım kılavuzları ve çeşitli alıntı sistemleri de aynı amaçla incelenmiştir.

Alan yazını çalışmalarından sonra makalelerin akademik metin yazma ilkelerinin uygunluğuna yönelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmacılar bu maddelerden taslak bir form oluşturmuştur. Söz konusu taslak form, alan uzmanlarının görüş ve önerilerine sunulmuştur. Uzman görüşlerinden alınan dönütler doğrultusunda araştırmacılar bir araya gelerek bazı maddeleri çıkarmış, bir kısım maddelerin yerlerinde ve sırasında değişiklikler yapmış ve bazı yeni maddeler de ekleyerek düzenlemişlerdir. Düzenlenen formu pilot uygulama yapmak amacıyla çalışma materyalinin %15'ine denk gelen 30 makale incelenmiştir. Pilot uygulamadan sonra forma son hali verilmiştir. Bütün bu işlemlerin sonunda

Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu'nda, araştırmanın amacına hizmet edeceği düşünülen 12 kategori ve bu kategorilerin altında 95 ilke yer almıştır. Çalışmada ele alınan makaleler, ilgili bölüme yer verilmesi ve akademik metin yazma ilkelerine uygunluk düzeyi olmak üzere iki yönden ele alınmıştır. Akademik metin yazma ilkelerine uygunluk düzeyi ise üç boyut (uygun, kısmen uygun, uygun değil) altında incelenmiştir.

Ayrıca veri toplama sürecinde araştırmacılarda tereddüde yol açan yeni veya sıra dışı durumlar, araştırmacılar tarafından görüşülerek çözüme kavuşturulmuş, sonrasında veri toplama işlemine devam edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler, doküman incelemesine göre toplanmıştır. Nitel veri iyi yapılandırılmış, zengin tanımlamalara ve sürece ilişkin ayrıntılı açıklamalara dayanır (Miles ve Huberman, 2015). Doküman incelemesi ise araştırılması hedeflenen olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizine dayanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Doküman incelemesi, nitel araştırmalardaki diğer analitik yöntemler gibi anlamı ortaya çıkarmak, anlayış kazanmak ve ampirik bilgiyi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirir (Bowen, 2009). Doküman incelemesi, belgesel gözlem ya da belgesel tarama olarak da isimlendirilmektedir (Çepni, 2012). Belgesel tarama, belli bir amaca yönelik olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsar (Karasar, 2012). Bu analiz türünde araştırmacı öncelikle amacına yönelik kaynakları bulur, dikkatlice okur, gerekli bilgileri not alır ve notlardan yola çıkarak birtakım değerlendirme işlemleri yapar. Bu süreçte dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, araştırmacının kaynaklardaki bilgileri, kaynaktan anlatılmak istenilen gibi anlaması ve o şekilde kullanmasıdır. Bu yöntemde daha çok yapılanlardan yola çıkılarak genel eğilimlerin, farklı fikirlerin varlıkları biraz daha netleşmiş olur (Çepni, 2012).

Bu çalışmada, eğitim alanında yapılan “yazma” konulu makale çalışmalarına ulaşmak için “Google” arama motorunda yer alan “Google Akademik (Google Scholar)” veri tabanı kullanılmıştır. Tarama yapılırken *Türkçe yazma eğitimi*, *Türkçe yazma öğretimi*, *Türkçe yazılı anlatım* kelimeleri anahtar kelimeler olarak kullanılmıştır.

“Google Akademik” veri tabanının sunduğu “alakaya göre sırala” seçeneği üzerinden, her anahtar kelime için ayrı ayrı tarama yapılmıştır. Tarama yapılırken yüzüncü (100) sayfaya kadar gidilmiş ve tam metnine ulaşılan makaleler, indirilerek ayrı bir klasöre kaydedilmiştir. “Google Akademik”te tam metnine ulaşılamayan makalelere ise “Google” arama motoru kullanılarak ulaşılmaya çalışılmıştır. Yapılan taramalar sonucunda *yazma eğitimi* ile ilgili 579 makale, *yazma öğretimi* ile ilgili 245 makale, *yazılı anlatım* ile ilgili 120 makale olmak üzere toplamda 944 makale indirilmiştir.

Söz konusu 944 makaleden doğrudan yazma eğitimi ile ilgisinin olmadığı düşünülen, daha çok *ilk okuma-yazma (okulöncesi ve ilkokulu ilgilendiren ilk okuma-yazma, yazma hızı, yazma stili, yazı stili vs.)* alanıyla ilgili olduğu görülen 223 makale kapsam dışı bırakılmıştır. Bunun sonucunda *yazma eğitimi*, *yazma öğretimi* ve *yazılı anlatım* ile ilgili makale sayısı 721 olarak belirlenmiştir. Bu makalelerin incelenmesi ise zaman, maliyet ve enerji açısından güç olacağından 159’u (%79,5) *yazma eğitimi*, 6’sı (%3) *yazma öğretimi*, 35’i (%17,5) ise *yazılı anlatım* ile ilgili olan 200 makale araştırmanın çalışma materyali olarak seçilmiştir. Çalışma materyalini oluşturan bu makaleler, anahtar kelimelere dağılım oranlarına dikkat edilerek rastgele seçilmiştir. Çalışma materyalini oluşturma sürecinin tamamında araştırmacılar birlikte hareket etmişlerdir ve gerekli gördükçe alan uzmanlarının görüşlerine başvurmuşlardır.

Tarama yapılırken ulaşılan makalelerin dilinin Türkçe olmasına ve Türkçe eğitimi alanında yapılmış olmasına dikkat edilmiştir. Çalışma için herhangi bir tarih sınırlaması konulmamıştır. Yapılan taramalar sonunda ulaşılan ve çalışmanın amacına hizmet eden en eski makalenin yayımlandığı tarih bu araştırma için başlangıç tarihi olarak kabul edilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada veriler *betimsel analiz* tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler, önceden belirlenmiş başlıklar altında özetlenir ve yorumlanır. Amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Bu çalışmada betimsel analiz yöntemine uygun bir çerçeve oluşturulmuş ve temalar belirlenmiştir. Temalar belirlenirken formda yer alan kategoriler dikkate alınmıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın temaları, yazma eğitimi alanında yazılan makalelerin *başlık*, *yazar bilgileri*, *özet* ve *anahtar*

kelimelerinin; giriş, yöntem, bulgular, tartışma ve sonuç bölümlerinin; öneriler ve alıntı sistemlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları şeklinde oluşmuştur. Ayrıca çalışmada, makalelerin genel ilkeler yönünden de akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları incelendiğinden bu da bir tema olarak yer almıştır. Ardından “Google” arama motorunda yer alan “Google Akademik (Google Scholar)” veri tabanında ulaşılan 200 makale, araştırmacılar tarafından geliştirilen *Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu*’na göre tek tek incelenmiş ve fişlenmiştir. Elde edilen veriler, önceden belirlenen tematik çerçeveye göre işlenmiştir. Son aşamada ise analiz edilen veriler ilgili temalar altında, tablolar halinde sayı (N) ve yüzdeliklerle (%) sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Güvenirlilik ve Geçerlik

Güvenirlilik ve geçerlik, türüne bakılmaksızın herhangi bir araştırmanın verilerinin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması ile bulguların sunulması aşamalarını ilgilendiren önemli kaygılardır (Merriam, 2013). Alan yazınında, doküman incelemede güvenirlilik ve geçerliğin sağlanması için verilerin inandırıcılığının büyük önem taşıdığı, bunun için verilerin açık ve tutarlı bir şekilde sunulması ve bir başka araştırmacının teyidinin alınması gerektiği önerilmektedir (Cansız Aktaş, 2014). Bu çalışmada da araştırmanın güvenirliliğini ve geçerliğini sağlamak için gerçek bilgilere ulaşmaya, durum var olduğu şekliyle ve herhangi bir müdahale olmadan yansıtılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın güvenirliliğini sağlamak amacıyla öncelikle kodlayıcılar arası uyuma bakılmıştır. Bu amaçla yeterli sayıda makale çalışması araştırmacılar ve bir başka bağımsız kodlayıcı tarafından ayrı ayrı incelenmiş ve kodlanmıştır. Ardından kodlayıcılar arası uyuma bakılmıştır. Bunun için Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen güvenirlilik formülü [$\text{Görüş birliği} / (\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı}) \times 100$] kullanılmıştır. Bu formülle yapılan işleme göre kodlayıcılar arası uyumun %70’in üzerinde olması, yapılan kodlamanın güvenilir olduğunu gösterir. Uygulanan formül sonucunda bu çalışmanın güvenirliliğinin yüksek çıktığı ($863/1045 \times 100 = 82,58$) görülmüştür. Daha sonra araştırmacılar kalan makaleleri bu çerçevede kodlamaya devam etmiştir.

Güvenirliliğin sağlanması için bu çalışmada bir başka uygulama daha yapılmıştır. Kodlama süreci tamamlandıktan sonra araştırmacılar bir ay sonra bütün verileri yeniden kodlamıştır. Böylece yapılan iki kodlama arasında uyum olup olmadığına bakılmıştır. Buna göre farklı zamanlardaki iki kodlama arasında ($17426/19000 \times 100 = 91,71$) %91,71 uyum çıktığı görülmüştür. İki farklı güvenirlilik analizinin de yüksek çıkması çalışmanın güvenirliliğini ortaya koyması açısından önemli görülmektedir.

Çalışmanın geçerliğini sağlamak için ise her aşamada özellikle ihtiyaç durumunda alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Çalışma materyali belirlenirken ve veri toplama-değerlendirme aracı oluşturulurken araştırmacılar sık sık birlikte çalışmıştır. İhtiyaç durumunda alan uzmanı başka araştırmacılar ve farklı alanlardan uzmanların görüşlerine başvurulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın temel amacı ve alt amaçları doğrultusunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgular, araştırmanın alt amaçlarına göre düzenlenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın birinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1a. Makalelerde Başlıklara Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 1a’da, çalışmada incelenen makalelerde başlığa yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında başlığa yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 1b. Makalelerin Başlıklarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması	198	98	1	1 ¹	1	1
Çalışmanın konusunu yansıtıyor olması	187	94	13	6	0	0
Çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması	156	78	43	21	1	1
Araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması	186	93	14	7	0	0
Açık ve anlaşılır olması	175	88	25	12	0	0

Tablo 1b’de, çalışmada incelenen makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin başlıklarının *uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması* ilkesine göre 198’inin (%98) uygun, 1’inin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *çalışmanın konusunu yansıtıyor olması* ilkesine göre 187’sinin (%94) uygun, 13’ünün (%6) kısmen uygun yazıldığı; *çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması* ilkesine göre 156’sının (%78) uygun, 43’ünün (%21) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması* ilkesine göre 186’sinin (%93) uygun, 14’ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 175’inin (%88) uygun, 25’inin (%12) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın ikinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2a. Makalelerde Yazar Bilgilerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 2a’da, çalışmada incelenen makalelerde yazar bilgilerine yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında yazar bilgilerine yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 2b. Makalelerin Yazar Bilgilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Yazarın isminin verilmiş olması	200	100	0	0	0	0
Yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması	198	99	2	1	0	0
Yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması	193	97	3	1	4	2
Yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması	165	83	9	4	26	13

Tablo 2b’de, çalışmada incelenen makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları dört ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin yazar bilgilerinin *yazarın isminin verilmiş olması* ilkesine göre tamamının uygun yazıldığı; *yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması* ilkesine göre 198’inin (%99) uygun, 2’sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı; *yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması* ilkesine göre 193’ünün (%97)

¹ Yüzdeler hesaplanırken 0,5 ve üzeri çıkan küsuratlar üst sayıya tamamlanmıştır.

uygun, 3'ünün (%1) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması* ilkesine göre 165'inin (%83) uygun, 9'unun (%4) kısmen uygun yazıldığı, 26'sının (%13) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Üçüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın üçüncü alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 3a. Makalelerde Özetlere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
198	99	2	1

Tablo 3a'da, çalışmada incelenen makalelerde özete yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 198'inde (%99) özete yer verildiği, 2'sinde ise (%1) yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 3b. Makalelerin Özetlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	198	100	0	0	0	0
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	196	99	2	1	0	0
Uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması	193	97	3	2	2	1
Araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	196	99	2	1	0	0
Araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	140	71	5	2	53	27
Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	169	85	21	11	8	4
Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	112	57	48	24	38	19
Veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	107	54	16	8	75	38
Ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması	179	90	8	4	11	6
Alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması	197	99	1	1	0	0
Açık ve anlaşılır olması	158	80	35	18	5	2

Tablo 3b'de, çalışmada incelenen makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on bir ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin özetlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre tamamının uygun yazıldığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 196'sının (%99) uygun, 2'sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı; *uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması* ilkesine göre 193'ünün (%97) uygun, 3'ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 196'sının (%99) uygun, 2'sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı; *araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 140'ında (%71) uygun, 5'inin (%2) kısmen uygun yazıldığı, 53'ünün (%27) ise uygun yazılmadığı; *çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 169'unun (%85) uygun, 21'inin (%11) kısmen uygun yazıldığı, 8'inin (%4) ise uygun yazılmadığı; *veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 112'sinin (%57) uygun, 48'inin (%24) kısmen uygun yazıldığı, 38'inin (%19) ise uygun yazılmadığı; *veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 107'sinin (%54) uygun, 16'sinin (%8) kısmen uygun yazıldığı, 75'inin (%38) ise uygun yazılmadığı; *ulaşılan*

sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması ilkesine göre 179'unun (%90) uygun, 8'inin (%4) kısmen uygun yazıldığı, 11'inin (%6) ise uygun yazılmadığı; *alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması* ilkesine göre 197'sinin (%99) uygun, 1'inin (%1) kısmen uygun yazıldığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 158'inin (%80) uygun, 35'inin (%18) kısmen uygun yazıldığı, 5'inin (%2) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Dördüncü Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın dördüncü alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4a. Makalelerde Anahtar Kelimelere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
199	99	1	1

Tablo 4a'da, çalışmada incelenen makalelerde anahtar kelimelere yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 199'unda (%99) anahtar kelimelere yer verildiği, 1'inde ise (%1) yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 4b. Makalelerin Anahtar Kelimelerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması	193	97	6	3	0	0
Araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması	172	86	27	14	0	0
Başlık ile ilişkili olması	131	66	68	34	0	0
Özet ile ilişkili olması	186	93	13	7	0	0
Araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması	145	73	54	27	0	0

Tablo 4b'de, çalışmada incelenen makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin anahtar kelimelerinin *yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması* ilkesine göre 193'ünün (%97) uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı; *araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması* ilkesine göre 172'sinin (%86) uygun, 27'sinin (%14) kısmen uygun yazıldığı; *başlık ile ilişkili olması* ilkesine göre 131'inin (%66) uygun, 68'inin (%34) kısmen uygun yazıldığı; *özet ile ilişkili olması* ilkesine göre 186'sinin (%93) uygun, 13'ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı; *araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması* ilkesine göre 145'inin (%73) uygun, 54'ünün (%27) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Beşinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın beşinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5a. Makalelerde Giriş Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 5a'da, çalışmada incelenen makalelerde giriş bölümüne yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında giriş bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 5b. Makalelerin Giriş Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	199	99	0	0	1	1
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	200	100	0	0	0	0
İlgili alan yazınına yer verilmiş olması	170	85	26	13	4	2
Çalışma konusunun verilmiş olması	160	80	40	20	0	0
Konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması	133	67	29	14	38	19
Araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması	168	84	29	15	3	1
Araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması	163	82	34	17	3	1
Araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması	101	51	59	29	40	20
Araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması	177	89	17	8	6	3
Varsayımlardan (sayıltılardan) söz edilmiş olması	1	1	15	7	184	92
Sınırlılıklardan söz edilmiş olması	15	7	75	38	110	55
Tanımlar kısmına yer verilmiş olması	0	0	0	0	200	100
Açık ve anlaşılır olması	139	69	60	30	1	1

Tablo 5b’de, çalışmada incelenen makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin giriş bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 199’unun (%99) uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre tamamının uygun yazıldığı; *ilgili alan yazınına yer verilmiş olması* ilkesine göre 170’inin (%85) uygun, 26’sının (%13) kısmen uygun yazıldığı, 4’ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *çalışma konusunun verilmiş olması* ilkesine göre 160’ında (%80) uygun, 40’ında (%20) kısmen uygun yazıldığı; *konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 133’ünün (%67) uygun, 29’unun (%14) kısmen uygun yazıldığı, 38’inin (%19) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması* ilkesine göre 168’inin (%84) uygun, 29’unun (%15) kısmen uygun yazıldığı, 3’ünün (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması* ilkesine göre 163’ünün (%82) uygun, 34’ünün (%17) kısmen uygun yazıldığı, 3’ünün (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 101’inin (%51) uygun, 59’unun (%29) kısmen uygun yazıldığı, 40’ında (%20) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 177’sinin (%89) uygun, 17’sinin (%8) kısmen uygun yazıldığı, 6’sının (%3) ise uygun yazılmadığı; *varsayımlardan (sayıltılardan) söz edilmiş olması* ilkesine göre 1’inin (%1) uygun, 15’inin (%7) kısmen uygun yazıldığı, 184’ünün (%92) ise uygun yazılmadığı; *sınırlılıklardan söz edilmiş olması* ilkesine göre 15’inin (%7) uygun, 75’inin (%38) kısmen uygun yazıldığı, 110’unun (%55) ise uygun yazılmadığı; *tanımlar kısmına yer verilmiş olması* ilkesine göre tamamının uygun yazılmadığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 139’unun (%69) uygun, 60’ında (%30) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Altıncı Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın altıncı alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6a. Makalelerde Yöntem Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
194	97	6	3

Tablo 6a'da, çalışmada incelenen makalelerde yöntem bölümüne yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 194'ünde (%97) yöntem bölümüne yer verildiği, 6'sında ise (%3) yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 6b. Makalelerin Yöntem bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	189	97	2	1	3	2
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	193	99	1	1	0	0
Araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması	15	8	69	35	110	57
Araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması	115	59	56	29	23	12
Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması	129	66	65	34	0	0
DeneySEL çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması	27	14	24	12	143	74
DeneySEL çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması	47	24	3	2	144	74
Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması	128	66	62	32	4	2
Verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması	138	71	34	18	22	11
Veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması	63	33	107	55	24	12
Verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması	115	59	61	32	18	9
Araştırmanın güvenilirliği ve geçerliliği hakkında bilgi verilmiş olması	72	37	88	45	34	18
Açık ve anlaşılır olması	72	37	112	58	10	5

Tablo 6b'de, çalışmada incelenen makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayısı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin yöntem bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin yöntem bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 189'unun (%97) uygun, 2'sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 3'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 193'ünün (%99) uygun, 1'inin (%1) kısmen uygun yazıldığı; *araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 15'inin (%8) uygun, 69'unun (%35) kısmen uygun yazıldığı, 110'unun (%57) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 115'inin (%59) uygun, 56'sının (%29) kısmen uygun yazıldığı, 23'ünün (%12) ise uygun yazılmadığı; *çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 129'unun (%66) uygun, 65'inin (%34) kısmen uygun yazıldığı; *deneySEL çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 27'sinin (%14) uygun, 24'ünün (%12) kısmen uygun yazıldığı, 143'ünün (%74) ise uygun yazılmadığı; *deneySEL çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 47'sinin (%24) uygun, 3'ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı, 144'ünün (%74) ise uygun yazılmadığı; *veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 128'inin (%66) uygun, 62'sinin (%32) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 138'inin (%71) uygun, 34'ünün (%18) kısmen uygun yazıldığı, 22'sinin (%11) ise uygun yazılmadığı; *veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 63'ünün (%33) uygun, 107'sinin (%55) kısmen uygun yazıldığı, 24'ünün (%12) ise uygun yazılmadığı; *verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 115'inin (%59) uygun, 61'inin (%32) kısmen uygun yazıldığı, 18'inin (%9) ise uygun yazılmadığı; *araştırmanın güvenilirliği ve geçerliliği hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 72'sinin (%37) uygun, 88'inin (%45) kısmen uygun yazıldığı, 34'ünün (%18) ise uygun

yazılmadığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 72'sinin (%37) uygun, 112'sinin (%58) kısmen uygun yazıldığı, 10'unun (%5) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Yedinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın yedinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7a. Makalelerde Bulgular Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 7a'da, çalışmada incelenen makalelerde bulgular bölümüne yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında bulgular bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 7b. Makalelerin Bulgular Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	190	95	2	1	8	4
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	195	98	5	2	0	0
Bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması	177	89	7	3	16	8
Çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması	186	93	14	7	0	0
Belli bir düzene göre verilmiş olması	200	100	0	0	0	0
Yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması	196	98	4	2	0	0
Öznel yoruma yer verilmemiş olması	155	78	41	20	4	2
Tartışmaya yer verilmemiş olması	167	84	27	13	6	3
Açık ve anlaşılır olması	186	93	12	6	2	1

Tablo 7b'de, çalışmada incelenen makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin bulgular bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları dokuz ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin bulgular bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 190'ının (%95) uygun, 2'sinin (%1) kısmen uygun yazıldığı, 8'inin (%4) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 195'inin (%98) uygun, 5'inin (%2) kısmen uygun yazıldığı; *bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması* ilkesine göre 177'sinin (%89) uygun, 7'sinin (%3) kısmen uygun yazıldığı, 16'sının (%8) ise uygun yazılmadığı; *çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması* ilkesine göre 186'sının (%93) uygun, 14'ünün (%7) kısmen uygun yazıldığı; *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine göre tamamının uygun yazıldığı; *yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması* ilkesine göre 196'sının (%98) uygun, 4'ünün (%2) kısmen uygun yazıldığı; *öznel yoruma yer verilmemiş olması* ilkesine göre 155'inin (%78) uygun, 41'inin (%20) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *tartışmaya yer verilmemiş olması* ilkesine göre 167'sinin (%84) uygun, 27'sinin (%13) kısmen uygun yazıldığı, 6'sının (%3) ise uygun yazılmadığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 186'sının (%93) uygun, 12'sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Sekizinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın sekizinci alt amacı yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 8a. Makalelerde Tartışma Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
172	86	28	14

Tablo 8a'da, çalışmada incelenen makalelerde tartışma bölümüne yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 172'sinde (%86) tartışma bölümüne yer verildiği, 28'inde ise (%14) yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 8b. Makalelerin Tartışma Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	19	11	122	71	31	18
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	12	7	156	91	4	2
Bulgulardan hareketle yazılmış olması	165	96	6	3	1	1
Belli bir düzene göre verilmiş olması	144	84	27	15	1	1
Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması	159	92	13	8	0	0
Hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması	166	97	6	3	0	0
Araştırma bulgularının ilgili alan yazınıyla karşılaştırılıp yorumlanmış olması	142	83	25	14	5	3
Alan yazınındaki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması	133	77	27	16	12	7
Alan yazınındaki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması	35	20	16	9	121	71
Yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması	82	47	89	52	1	1
Senteze gidilmiş olması	119	69	49	29	4	2
Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması	161	94	9	5	2	1
Açık ve anlaşılır olması	128	75	42	24	2	1

Tablo 8b'de, çalışmada incelenen makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları on üç ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin tartışma bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 19'unun (%11) uygun, 122'sinin (%71) kısmen uygun yazıldığı, 31'inin (%18) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 12'sinin (%7) uygun, 156'sının (%91) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *bulgulardan hareketle yazılmış olması* ilkesine göre 165'inin (%96) uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine göre 144'ünün (%84) uygun, 27'sinin (%15) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması* ilkesine göre 159'unun (%92) uygun, 13'ünün (%8) kısmen uygun yazıldığı; *hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması* ilkesine göre 166'sının (%97) uygun, 6'sının (%3) kısmen uygun yazıldığı; *araştırma bulgularının ilgili alan yazınıyla karşılaştırılıp yorumlanmış olması* ilkesine göre 142'sinin (%83) uygun, 25'inin (%14) kısmen uygun yazıldığı, 5'inin (%3) ise uygun yazılmadığı; *alan yazınındaki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 133'ünün (%77) uygun, 27'sinin (%16) kısmen uygun yazıldığı, 12'sinin (%7) ise uygun yazılmadığı; *alan yazınındaki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması* ilkesine göre 35'inin (%20) uygun, 16'sının (%9) kısmen uygun yazıldığı, 121'inin (%71) ise uygun yazılmadığı;

yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması ilkesine göre 82'sinin (%47) uygun, 89'unun (%52) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *senteze gidilmiş olması* ilkesine göre 119'unun (%69) uygun, 49'unun (%29) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması* ilkesine göre 161'inin (%94) uygun, 9'unun (%5) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 128'inin (%75) uygun, 42'sinin (%24) kısmen uygun yazıldığı, 2'sinin (%1) ise uygun yazılmadığı tespit edilmiştir.

Dokuzuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın dokuzuncu alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 9a. Makalelerde Sonuç Bölümlerine Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 9a'da, çalışmada incelenen makalelerde sonuç bölümüne yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında sonuç bölümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 9b. Makalelerin Sonuç Bölümlerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	36	18	152	76	12	6
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	47	23	149	75	4	2
Bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması	193	97	7	3	0	0
Belli bir düzene göre verilmiş olması	172	86	28	14	0	0
Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması	181	90	18	9	1	1
Araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması	135	68	62	31	3	1
Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması	190	95	10	5	0	0
Açık ve anlaşılır olması	178	89	22	11	0	0

Tablo 9b'de, çalışmada incelenen makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin sonuç bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sekiz ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin sonuç bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 36'sının (%18) uygun, 152'sinin (%76) kısmen uygun yazıldığı, 12'sinin (%6) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 47'sinin (%23) uygun, 149'unun (%75) kısmen uygun yazıldığı, 4'ünün (%2) ise uygun yazılmadığı; *bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması* ilkesine göre 193'ünün (%97) uygun, 7'sinin (%3) kısmen uygun yazıldığı; *belli bir düzene göre verilmiş olması* ilkesine göre 172'sinin (%86) uygun, 28'inin (%14) kısmen uygun yazıldığı; *amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması* ilkesine göre 181'inin (%90) uygun, 18'inin (%9) kısmen uygun yazıldığı, 1'inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması* ilkesine göre 135'inin (%68) uygun, 62'sinin (%31) kısmen uygun yazıldığı, 3'ünün (%1) ise uygun yazılmadığı; *tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması* ilkesine göre 190'ında (%95) uygun, 10'unun (%5) kısmen uygun yazıldığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 178'inin (%89) uygun, 22'sinin (%11) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

Onuncu Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın onuncu alt amacı yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 10a. Makalelerde Önerilere Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
179	90	21	10

Tablo 10a’da, çalışmada incelenen makalelerde önerilere yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makaleden 179’unda (%80) önerilere yer verildiği, 21’inde ise (%10) yer verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 10b. Makalelerin Önerilerinin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	38	21	76	43	65	36
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	157	87	21	12	1	1
Ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması	141	79	37	20	1	1
Çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması	162	91	17	9	0	0
Çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması	99	55	8	5	72	40
Açık ve anlaşılır olması	127	71	52	29	0	0

Tablo 10b’de, çalışmada incelenen makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin önerilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları altı ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin önerilerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 38’inin (%21) uygun, 76’sının (%43) kısmen uygun yazıldığı, 65’inin (%36) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre 157’sinin (%87) uygun, 21’inin (%12) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması* ilkesine göre 141’inin (%79) uygun, 37’sinin (%20) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması* ilkesine göre 162’sinin (%91) uygun, 17’sinin (%9) kısmen uygun yazıldığı; *çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması* ilkesine göre 99’unun (%55) uygun, 8’inin (%5) kısmen uygun yazıldığı, 72’sinin (%40) ise uygun yazılmadığı; *açık ve anlaşılır olması* ilkesine göre 127’sinin (%71) uygun, 52’sinin (%29) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

On Birinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın on birinci alt amacı yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 11a. Makalelerde Kaynakçalara Yer Verilmesi Durumu

Yer verilmiştir		Yer verilmemiştir	
N	%	N	%
200	100	0	0

Tablo 11a’da, çalışmada incelenen makalelerde kaynakçaya yer verilip verilmediği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre incelenen 200 makalenin tamamında kaynakçaya yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 11b. Makalelerin Kaynakçalarının Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması	199	99	0	0	1	1
Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması	200	100	0	0	0	0
Kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması	151	76	49	24	0	0

Tablo 11b’de, çalışmada incelenen makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin kaynakçalarının akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları üç ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin kaynakçalarının *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesine göre 199’unun (%99) uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkesine göre tamamının uygun yazıldığı; *kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması* ilkesine göre 151’inin (%76) uygun, 49’unun (%24) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

On İkinci Alt Amaçla İlgili Bulgular

Çalışmanın on ikinci alt amacı *yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna* yöneliktir. Bununla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 12: Makalelerin Genel İlkeler Yönünden Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğu

İlkeler	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	N	%	N	%	N	%
Araştırmanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması	164	82	36	18	0	0
Araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması	92	46	105	53	3	1
Araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması	187	93	12	6	1	1
Kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması	188	94	12	6	0	0
Araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması	170	85	30	15	0	0

Tablo 12’de, çalışmada incelenen makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları, sayı ve yüzde olarak yer almaktadır. Makalelerin genel ilkeler yönünden akademik metin yazma ilkelerine uygunlukları beş ilke altında incelenmiştir.

İncelenen makalelerin genelinin *araştırmanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması* ilkesine göre 164’ünün (%82) uygun, 36’sının (%18) kısmen uygun yazıldığı; *araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması* ilkesine göre 92’sinin (%46) uygun, 105’inin (%53) kısmen uygun yazıldığı, 3’ünün (%1) ise uygun yazılmadığı; *araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması* ilkesine göre 187’sinin (%93) uygun, 12’sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı, 1’inin (%1) ise uygun yazılmadığı; *kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması* ilkesine göre 188’inin (%94) uygun, 12’sinin (%6) kısmen uygun yazıldığı; *araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması* ilkesine göre 170’inin (%85) uygun, 30’unun (%15) kısmen uygun yazıldığı tespit edilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

İncelenen 200 makale çalışmasının tamamında *başlığa, yazar bilgilerine; giriş, bulgular, sonuç* bölümüne; *kaynakçaya* yer verildiği; neredeyse tamamında *özete, anahtar kelimelere* ve *yöntem* bölümüne yer verildiği; %14’ünde *tartışma bölümüne*, %10’unda ise *önerilere* yer verilmediği belirlenmiştir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları örtüşmektedir.

Aktaş ve Uzuner Yurt (2015) yaptıkları çalışmada, makalelerin neredeyse tamamında anahtar kelimelere yer verildiğini belirtmişlerdir.

İncelenen makalelerin başlıklarının akademik metin yazma ilkelerine uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir (Güneş ve Çevik, 2016; Kardoğan, 2020).

İncelenen makalelerin yazar bilgilerinin genelinin akademik metin yazma ilkelerine uygun olarak yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin neredeyse tamamının yazar bilgilerinin akademik metin yazma ilkelerine uygun yazıldıklarını belirtmiştir.

İncelenen makalelerin özetlerinin akademik metin yazma ilkelerinin birçoğuna uygun olarak yazıldığı bazılarına ise yeterince uygun yazılmadıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla alan yazınında yer alan benzer araştırmaların bazı sonuçları örtüşürken bazı sonuçları örtüşmemektedir. Aktaş ve Uzuner Yurt (2015) ile Kardoğan (2020) yaptıkları çalışmalarda, makalelerin büyük bir kısmının özetlerinde sözcük sayısının yeterli olduğunu ve araştırmanın amacı hakkında bilgiye yer verildiğini belirtirlerken neredeyse yarısında ise veri toplama ve veri analizi hakkında yeterli bilgiye yer verilmediğini belirtmişlerdir. Söz konusu çalışmaların bu sonuçları bu çalışmada elde edilen ilgili verilerle örtüşmektedir. Ancak Aktaş ve Uzuner Yurt (2015) yaptığı çalışmada, makalelerin özetlerinin büyük bir kısmında örneklem/çalışma/araştırma grubu hakkında bilgiye yer verildiğini belirtirken Kardoğan (2020) ise yaptığı çalışmada, makalelerin özetlerinin neredeyse yarısında çalışma grubu/evren-örneklemi/materyali hakkında yeterince bilgiye yer verilmediğini belirtmiştir. Buna göre bu çalışma ile burada bahsi geçen çalışmaların (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020) sonuçları tam olarak örtüşmemektedir. Bunun çalışma materyalinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir.

Özetlerde yöntem ile ilgili ilkelerin uygunluk düzeylerinin, diğer ilkelerin uygunluk düzeylerine göre zayıf kaldığı görülmektedir. Özetlerin, yöntem ile ilgili ilkeler açısından yüksek uygunluk göstermemeleri akademik yazma açısından hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur. Bu durum araştırmacıların bu bölümde gereken ilkeler konusunda mutabık olmamasından (Karagöl, 2020) veya yöntem bilgilerinin zayıf olmasından kaynaklanıyor olabilir (Coşkun ve Kan, 2013). Kan ve Gedik'in (2016) Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezini tamamlayan katılımcılarla yaptığı araştırmanın sonuçları, bu kanıyı destekler niteliktedir. İlgili çalışmada katılımcılar, özeti yazarken çeşitli zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

İncelenen makalelerin anahtar kelimelerinin *araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması* ve *başlık ile ilişkili olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu ilke dışındaki ilkelere ise uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmaların sonuçları örtüşmektedir. Akademik yazma açısından ele alınan makalelerin (Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Kardoğan, 2020) neredeyse tamamının anahtar kelimelerinin akademik metin yazma ilkelerine uygun yazıldığı belirtilmiştir. Bununla birlikte alan yazınındaki araştırmalar incelendiğinde anahtar kelimelerin yazımıyla ilgili çeşitli sorunların yaşandığı görülmektedir. Aktaş ve Uzuner Yurt (2015) yaptıkları çalışmada, bazı anahtar kelimelerin birden fazla kelimededen oluştuğunu belirtmişlerdir. Bu durum, alan yazınında her bir anahtar kelimenin kaç kelimededen oluşacağına dair yeterli bilgi ve mutabakatın olmamasından kaynaklanmaktadır. Araştırmacıların araştırma yaparken başvurabileceği hakem değerlendirme formlarına (Deniz ve Karagöl, 2017b) ve dergi yazar rehberlerine (Deniz ve Karagöl, 2018) yönelik yapılan araştırmalara göre her bir anahtar kelimenin kaç kelimeyle yazılacağına dair herhangi bir bilginin olmadığı tespit edilmiştir.

İncelenen makalelerin giriş bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerinin birçoğuna uygun yazıldıkları, bir kısmına ise yeterince uygun yazılmadıkları ya da uygun yazılmadıkları tespit edilmiştir. Alan yazınında yapılan benzer çalışmalara bakıldığında makalelerin giriş bölümlerinde ilgili alan yazınına, çalışma konusuna ve çalışmanın ana amacına/alt amaçlarına yeterince yer verildiği belirtilmiştir (Kardoğan, 2020). Bu ilkeler yönünden iki çalışma örtüşmektedir. Ancak aynı çalışmada Kardoğan (2020) makalelerin yarısından fazlasının giriş bölümlerinde çalışmanın problem durumuna ve önemine yeterince yer verilmediğini belirtmiştir. Bu konuda, iki çalışmada iki farklı sonucun elde edildiği tespit edilmiştir.

Giriş bölümlerinin bazı ilkeler açısından uygun yazılmamış olmasının sebepleri incelendiğinde dikkat çekici sonuçlarla karşılaşılmaktadır. Tez yazım kılavuzlarında giriş bölümünde bulunması gereken önem, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanım ilkelerinden yeterince bahsedilmediği (Deniz ve Karagöl,

2017a); dergi yazar rehberlerinin %73'ünde makalelerin giriş bölümlerinin yazma ilkeleriyle ilgili akademik bilgiye yer verilmediği (Deniz ve Karagöl, 2018); hakem değerlendirme formlarında giriş bölümüyle ilgili akademik bilgiye yeterince yer verilmediği (Deniz ve Karagöl, 2017b) tespit edilmiştir.

Çalışmada yöntem bölümleriyle ilgili bulgulara bakıldığında bu bölümlerin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ve *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları görülürken diğer ilkeler açısından ya uygun yazılmadıkları ya da kısmen uygun yazıldıkları görülmüştür. Araştırmancının bu sonucuyla Kardoğan'ın (2020) yaptığı çalışmanın sonuçları büyük oranda örtüşmektedir.

Yöntem bölümlerinin özellikle metodolojiyle ilgili ilkeler açısından uygun yazılmamış olmaları hem dikkat çekici hem de olumsuz bir durumdur. Bu durumun oluşmasında araştırmacıların yöntem bilgilerinin zayıf olmasının rolünün olabileceği düşünülmektedir (Coşkun ve Kan, 2013; Kan ve Gedik, 2016). Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezini tamamlayan katılımcılarla yapılan araştırma (Kan ve Gedik, 2016) sonuçları bu kanıyı destekler niteliktedir. Katılımcılar, yöntem bölümünü yazarken çeşitli zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra araştırmacıların araştırma yaparken başvurabileceği kaynaklara yönelik yapılan araştırmalara göre dergi yazar rehberlerinde (Deniz ve Karagöl, 2018), hakem değerlendirme formlarında (Deniz ve Karagöl, 2017b) ve tezlerin yazım kılavuzlarında (Deniz ve Karagöl, 2017a) yöntem bölümünün taşınması gereken ilkelerle ilgili yeterince bilgiye yer verilmediği belirtilmiştir. Yöntem bölümlerinin yazılmasında yaşanan sorunların bu tür sebeplerden kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir.

İncelenen makalelerin bulgular bölümlerinin genel anlamda akademik metin yazma ilkelerine uygun olacak şekilde yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları büyük oranda örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin büyük bir kısmının bulgular bölümlerinin *çalışmanın amacına/problemine göre düzenlenmiş olması* ve *açık-anlaşılır olması* ilkelerine uygun yazıldığını belirtirken *yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması*, *bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması*, *öznel yoruma yer verilmemiş olması* ve *tartışmaya yer verilmemiş olması* ilkeleri açısından ise uygun yazıldıklarını fakat uygunluklarının yüksek olmadığını belirtmiştir.

İncelenen makalelerin tartışma bölümlerinin birçok yönden uygun yazıldığı ancak *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması*, *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması*, *alan yazınındaki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması* ve *yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması* ilkeleri açısından ya uygun yazılmadıkları ya da kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Kardoğan (2020) da yaptığı çalışmada, makalelerin neredeyse tamamının tartışma bölümlerinde alan yazınındaki benzer araştırmaların örtüşmeyen sonuçları hakkındaki bilgiye yer verilmediğini belirtmiştir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla Kardoğan'ın (2020) yaptığı araştırmanın yukarıdaki sonuçları örtüşmektedir. Ayrıca ilgili çalışmada (Kardoğan, 2020), makalelerin yarısından fazlasının tartışma bölümlerinde sonuçların yorumlanmadığı, sonuçların benzer araştırmaların sonuçlarıyla karşılaştırılmadığı ve alan yazınındaki benzer araştırmaların örtüşmeyen sonuçları hakkında bilgi verilmediği belirtilmiştir. Kardoğan'ın (2020) çalışması incelendiğinde tartışma bölümüne yer vermeyen makalelerin, bu ilke açısından 'uygun değil' şeklinde kodlandığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmada ise tartışma bölümlerinin akademik metin yazma ilkelerinin çoğuna göre uygun yazılmış olduğu görülmektedir.

İncelenen makalelerin sonuç bölümlerinin çoğu ilkeye göre uygun yazıldıkları görülürken *araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması* ilkesi açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Sonuç bölümlerinin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ve *akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması* ilkeleri açısından ise kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin büyük bir kısmının sonuç bölümlerinin bulgulara dayalı olarak yazıldığını, çalışmanın problem sorularına uygun sunulmuş olduğunu ve tekrara yer verilmeden yazıldığını belirtmiştir.

İncelenen makalelerin önerilerinin çoğu ilkeye göre uygun yazıldıkları görülürken *çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması* ve *açık-anlaşılır olması* ilkeleri açısından uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülmektedir. Önerilerin *ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması* ilkesi açısından ise kısmen uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları örtüşmektedir.

Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin büyük bir kısmının önerilerinin araştırmanın sonuçlarından hareketle yazıldığını ve çalışmanın muhatap kesimine yönelik yazıldığını belirtmiştir.

İncelenen makalelerin kaynakçalarının ilkelere uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin tamamında kaynakçaların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde yazıldığını belirtmiştir. Dolayısıyla iki çalışmada da kaynakçaların genel anlamda akademik metin yazma ilkelerine uygun olacak şekilde yazıldıkları görülmektedir.

İncelenen makalelerin *araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması* ilkesine uygun yazıldıkları fakat uygunluklarının yüksek düzeyde olmadığı görülürken bunun dışındaki ilkelere ise uygun yazıldıkları görülmektedir. Çalışmanın bu sonuçlarıyla benzer şekilde yapılan araştırmanın sonuçları örtüşmektedir. Kardoğan (2020) yaptığı çalışmada, makalelerin tamamının metin içi atıflar açısından uygun yazıldığını belirtmiştir.

Sonuç olarak araştırmacıların makalelerin *başlık, yazar bilgisi, anahtar kelimeler, bulgular, tartışma, sonuç, öneriler ve kaynakçalarını* hazırlamada yetkin oldukları ve bu bölümleri büyük oranda akademik metin yazma ilkelerine uygun yazdıkları görülmüştür. Buna karşın *özet, giriş ve yöntem* bölümlerini akademik metin yazma ilkelerine göre yeterince uygun yazmadıkları tespit edilmiştir.

Öneriler

- Yazma eğitimi alanında yayımlanan makalelerin akademik metin yazma ilkelerine uygunluğuna yönelik yapılan bu çalışmadan hareketle araştırmacıların akademik yazma konusunda bazı eksikliklerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle araştırmacıların akademik yazma becerilerini geliştirmek amacıyla üniversitelerin lisans ve lisansüstü programlarına akademik yazma ile ilgili gerekli derslerin konulması ve bu derslerin uygulamalı bir şekilde işlenmesi sağlanmalıdır.
- Araştırmacıların özellikle makalelerin yöntem bölümlerini yazarken problemler yaşadıkları tespit edilmiştir. Bundan hareketle araştırmacıların yöntem bilgilerini geliştirmek için bilimsel araştırma yöntemleri ile ilgili derslere daha fazla ağırlık verilmeli ve bu dersler işlenirken daha fazla uygulama yapılması sağlanmalıdır.
- Eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmaların yayımlandığı dergilerin akademik yazma ile ilgili koydukları ölçütlerin dergiden dergiye değiştiği görülmüştür. Ayrıca dergilerde yer alan yazma kurallarının bir kısmının sistemlerin güncel versiyonlarına göre düzenlenmediği de tespit edilmiştir. Aynı durumun tez yazım kılavuzları için de geçerli olduğu belirlenmiştir. Bu yönde bir çalışma yapılarak akademik metin yazma ilkelerinin belirlenmesinde, çalışma alanlarına da dikkate edilerek (eğitim bilimleri, sosyal bilimler vb.) bir birlikteliğin sağlanmasının ve böylece bir standardın oluşturulmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Yazarlık Katkısı

Bu çalışma iki yazarlı olup yazarların *ortak hak sahipliği* vardır. Dolayısıyla çalışmada her yazar için yazarlık katkısı eşit yüzdeler oranına sahiptir.

Etik Kurul Beyanı

Bu çalışma doküman incelemesine dayalı bir çalışma olduğundan etik kurul onayı gerekmemektedir.

KAYNAKÇA

- Akın, E. (2021). Akademik metinlerde öznellik ve nesnellik. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 35-52). Pegem Akademi Yayınları.
- Akın, G. (2009). *Bilimsel araştırma ve yazım teknikleri*. Tiydem Yayıncılık.
- Aktaş, E., & Uzuner Yurt, S. (2015). Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Turkish Studies*, 10(7), 73-96.
- Aktaş, S., & Gündüz, O. (2005). *Yazılı ve sözlü anlatım, kompozisyon sanatı*. Akçağ Yayınevi.
- Altunkaya, H. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları-III: Giriş bölümü hazırlama. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 133-150). Pegem Akademi Yayınları.

- APA Publication Manual. (2015). *Amerikan Psikoloji Derneği yayım kılavuzu* (E. Karadağ, Çev.). Kaknüs Yayınları.
- Arıkan, R. (2011). *Araştırma yöntem ve teknikleri*. Nobel Yayıncılık.
- Aslan, C. (2010). Türkçe Eğitimi programlarında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin akademik özyeterliklerine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 87-115.
- Aydın, G. (2015). *Türk dili ve edebiyatı hizmet öncesi öğretmen eğitiminde yansıtıcı öğretim uygulamalarının akademik yazma becerilerine etkisi* (Tez No: 418238) [Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Ayşan, E. (2016). *Bilimsel makale ve tez yazımı*. Nobel Tıp Kitapevleri Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2003)
- Bağcı, H. (2014) Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi içinde* (s. 85-124). Pegem Akademi Yayınları.
- Bahar, M. A. (2014). Lisansüstü eğitimde akademik yazma ve önemi. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 209-233.
- Balcı, A. (2020). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1995)
- Başkan, A. (2021). Akademik metinlerde tanım, kavram ve terimlerden yararlanma. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi içinde* (s. 17-34). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Bayat, N. (2014). Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri ile akademik yazma başarıları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 155-168.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2008)
- Can, F. (2021). Akademik metinlerin biçimsel özellikleri. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi içinde* (s. 69-86). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Cansız Aktaş, M. (2014). Nitel veri toplama araçları. M. Metin (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 337-371). Pegem Akademi Yayınları.
- Coşkun, E., & Kan, O. (2013). Lisansüstü tezlere ait özet metinlerinin yazım tekniği bakımından değerlendirilmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 299-313.
- Çakmakkaya, Ö. S. (2013). Bilgiyi paylaşmak: Biyomedikal alanda bilimsel makale yazım kuralları ile ilgili derleme. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(3), 142-150.
- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Celepler Matbaacılık Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2010)
- Çivilibal, M. (2013). Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır? *Haseki Tıp Bülteni*, 51(3), 85-88.
- Day, R. A. (2005). *Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır?* (G. Aşkar Altay, Çev.). TÜBİTAK Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 1996)
- Deniz, K. (2000). *Yazılı anlatım becerileri bakımından köy ve kent beşinci sınıf öğrencilerinin durumu* (Tez No: 99635) [Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2016). Eğitim bilimleri alanındaki lisansüstü tez başlıklarının kelime sayısı ve söz dizimi bakımından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 248-260.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2017a). Akademik yazma açısından tez yazım kılavuzları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 287-312.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2017b). Akademik yazma açısından hakem değerlendirme formları. *Turkish Studies*, 12(34), 143-162.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2018). Akademik yazma açısından dergi yazar rehberleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1210-1225.
- Diñcer, S. (2018). *Akademik yazım ve araştırmacılara öneriler*. Pegem Akademi Yayınları.
- Dura, C. (2005). *Düşünme, araştırma, yazma*. Ekin Yayınevi.
- Düztepe, Ş. (2004). Araştırmalarda bilimsel yöntemin kullanılması ve araştırmanın temel aşamaları. *Havacılık ve Uzay Teknolojileri Dergisi*, 1(3), 49-53.

- Ergişi, A., & Kozener Yenigül, Ç. (2020). Öğretmen adaylarının akademik yazma eğitimine yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 100-125.
- Genç, S. Z. (2015). Bilimsel araştırma basamakları. R. Kıncal (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 81-97). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2010)
- Gün, M. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları-IV: Giriş bölümlerinde iddia ve önermeler yazma. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 151-170). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Güneş, F. (2019). *İlkokuma yazma öğretimi, yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi Yayınları.
- Güneş, F., & Çevik, A. (2016). Makale başlıklarının incelenmesi. *Turkish Studies*, 11(3), 1185-1202.
- Kan, M. O. (2014). *Sözbilimsel yapı temelli bir metindilbilim çözümlemesi: Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin sözbilimsel yapı özellikleri* (Tez No: 383386) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Kan, M. O. (2017a). Türkiye’de akademik yazma alanında yapılan lisansüstü tezler. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1037-1048.
- Kan, M. O. (2017b). *Akademik yazma*. Eğiten Matbaacılık Yayınları.
- Kan, M. O., & Gedik, F. N. (2016). Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezi tamamlayanların akademik yazma ve tez oluşturma sürecine ilişkin görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 6(3), 404-410.
- Kan, M. O., & Uzun, G. L. (2014). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin bulgular, tartışma, sonuç bölümlerine ilişkin sözbilimsel yapı özellikleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(3), 1-19.
- Karadağ, E. (2009). *Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelemesi: Bir durum çalışması* (Tez No: 250896) [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Karagöl, E. (2018). *Akademik yazma açısından lisansüstü tezler* (Tez No: 510520) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Karagöl, E. (2020). Akademik yazma açısından bildiri özetleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 410-426.
- Karakuş, N., & Karacaoğlan, M. Ö. (2021). Metin türleri. M. N. Kardaş (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 161-177). Pegem Akademi Yayınları.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 2007)
- Karasar, N. (2015). *Araştırmalarda rapor hazırlama*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karatay, H. (2014). Süreç temelli yazma modelleri: 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (s. 21-48). Pegem Akademi Yayınları.
- Kardaş, M. N. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları-II: Başlık, özet ve anahtar sözcük yazma. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 103-132). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Kardaş, M. N., Koç, R., & Kaya, M. (2021b). Akademik metin yazmanın basamakları-VI: Bulgular bölümü hazırlama. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 189-220). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Kardoğan, M. (2020). *Yabancılara Türkçe öğretimi alanında yayımlanan makalelerin eğilimleri ve akademik metin hazırlama ilkelerine uygunluğu üzerine bir inceleme* (Tez No: 659056) [Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Kozak, M. (2018). *Akademik yazım: İlkeler-uygulamalar-örnekler*. Detay Yayıncılık.
- Kökdemir, D., Demirutku, K., Çırakoğlu, O., Işın, G., Muratoğlu, B., Sayın, P., & Yeniçeri, Z. (2004). *Akademik yazım kuralları kitapçığı*. Elyadal Dizisi Yayınları.
- Kurudayıoğlu, M. (2000). *1998 Yılı içinde ulusal gazetelerimizdeki yazarların köşe yazılarında Türkçeyi kullanma becerileri üzerine bir araştırma* (Tez No: 99636) [Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. 2nd Edition. Sage Sage Publications Ltd.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Genişletilmiş bir kaynak kitap nitel veri analizi* (S. Akbaba Altun & A. Ersoy, Çev.) Pegem Akademi Yayınları.
- Ocak, M. A. (2010). *Alanyazın incelemesi*. Nobel Akademik Yayıncılık.

- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.). Pegem Akademi Yayınları.
- Polat, F. A. (2005). Tefsir ana bilim dalı lisansüstü seminer ve tezlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar ve yazım ilkeleri üzerine. *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 211-223.
- Sarikaya, B. (2020). Yazma kazanımlarının yaratıcı yazmaya uygunluğu (2015 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programları örnekleri). *Türkiye Eğitim Dergisi*, 5(1), 42-55.
- Sarikaya, B. (2021). 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki yazma etkinliklerinin yaratıcı yazmaya uygunluğu bakımından değerlendirilmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 79-94.
- Seggie, F., N., & Bayyurt, Y. (2015). Nitel araştırma yöntemi. F. N. Seggie & Y. Bayyurt (Ed.), *Nitel araştırma yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları* içinde (s. 11-22). Anı Yayıncılık.
- Sevim, O. (2021). Akademik metin yazmanın basamakları- I: Genel bilgiler. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 87-102). Pegem Akademi Yayınları. (Orijinal yayın tarihi 2019)
- Sevim, O., & Işcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. *Turkish Studies*, 7(1), 1863-1873.
- Sevim, O., & Özdemir Erem, N. (2012). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarına ve özetlerine eleştirel bir bakış. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(3), 174-186.
- Seyidoğlu, H. (2016). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. Güzem Can Yayınları.
- Şahin, D., Calp, Ş., Bulut, P., & Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf öğretmenliği eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli kriterlere göre incelenmesi. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 5(3), 187-205.
- Şen, E. (2021). Akademik metinlerin yapısı ve türleri. M. N. Kardaş & R. Koç (Ed.), *Türk dili 2 akademik yazma eğitimi* içinde (s. 53-68). Pegem Akademi Yayınları.
- Tansel, F. A. (1978). *İyi ve doğru yazma usûlleri III*. Kubbealtı Neşriyatı Yayınları.
- Tatar, E., & Tatar, E. (2008). Fen bilimleri ve matematik eğitimi araştırmalarının analizi-1: Anahtar kelimeler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 89-103.
- Tavşancıl, E., Çokluk, Ö., Çıtak, G., Kezer, F., Yıldırım, Ö. Y., Bilican, S., Büyükturan, E. B., Şekercioğlu, G., Yalçın, N., Erdem, D., & Özmen, D. T. (2010). *Eğitim bilimleri enstitülerinde tamamlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi (2000-2008)*. Ankara Üniversitesi. <https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/68960> adresinden 3 Mart 2023 tarihinde erişildi.
- Tiryaki, O. (2014). Bilimsel yayın hazırlama teknikleri. *ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 143-155.
- Tok, M. (2012). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma* (Tez No: 345895) [Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(23), 1-25.
- Tok, M., & Gönülal, N. (2016). Akademik yazma sürecine ilişkin bir ihtiyaç analizi. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 1(1), 142-161.
- Tompkins, G. E. (2009). *Language arts*. Pearson.
- Toprak, Z. (2017). Türkiye’de akademik yazı: İntihal ve özgünlük. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 1-12.
- Tosun, Z., Karabekmez, F. A., Keskin, M., Duymaz, A., Duymaz, A., & Savaşçı, N. (2008). Bilimsel makale nasıl hazırlanır? *Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Dergisi*, 16(3), 147-153.
- Turan, L., Sevim, O., & Tunagür, M. (2018). Türkçe eğitimi alanında hazırlanan doktora tez özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(11), 29-44.
- Türkiye Bilimler Akademisi. (2011). *Türkçe bilim terimleri sözlüğü sosyal bilimler*. TÜBA Yayınları.
- Üstdal, M., Vuillaume, R., Gülbahar, K., & Gülbahar, Y. (2004). *Bilimsel araştırma kılavuzu*. Pelikan Kitabevi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. (Orijinal yayın tarihi 1999)
- Yıldız, İ., Varkal, M. A., & Ünüvar, E. (2015). Bilimsel bir makale nasıl hızlı okunur ve anlaşılır? *Çocuk Dergisi* 15(1), 1-2.

- Yücelşen N., Karagöz M., & Ak Başoğul D. (2015). The opinions of students about choosing thesis subjects in Turkish education and turkish as a foreign language department. *Anthropologist*, 22, 219-226.
- Yücelşen, N., & Çetinkaya Edizer, Z. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik yazma becerilerine ilişkin görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1165-1182.
- Zorbaz, K. Z. (2014). Yazma eğitimi. M. Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi* içinde (s. 109-147). Pegem Akademi Yayınları.

EK: Makalelerin Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluğunu Değerlendirme Formu

Kategoriler	Sıra No.	İlkeler	Akademik Metin Yazma İlkelerine Uygunluk Düzeyi		
			Uygun	Kısmen uygun	Uygun değil
Başlık	1	Uygun uzunlukta (en fazla 15 sözcük) olması			
	2	Çalışmanın konusunu yansıtıyor olması			
	3	Çalışmanın amacı/problemi ile örtüşüyor olması			
	4	Araştırmanın temelini oluşturan kelimeleri yansıtıyor olması			
	5	Açık ve anlaşılır olması			
Yazar bilgisi	6	Yazarın isminin verilmiş olması			
	7	Yazarın isminde kısaltma yapılmamış olması			
	8	Yazarın kurum bilgisinin verilmiş olması			
	9	Yazarın iletişim bilgisinin verilmiş olması			
Özet	10	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	11	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	12	Uygun uzunlukta (genellikle en fazla 250 sözcük) olması			
	13	Araştırmanın amacı, konusu ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	14	Araştırmanın modeli (deseni) hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	15	Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	16	Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	17	Veri analiz yöntemi hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	18	Ulaşılan sonuçlar hakkında kısaca bilgi verilmiş olması			
	19	Alıntıya yer verilmeden özgün bir şekilde yazılmış olması			
	20	Açık ve anlaşılır olması			
Anahtar kelimeler	21	Yeterli sayıda (en fazla 5 kelime) olması			
	22	Araştırma konusuna temel teşkil eden kelimelerden oluşuyor olması			
	23	Başlık ile ilişkili olması			
	24	Özet ile ilişkili olması			
	25	Araştırmanın amacı/problemi ile ilişkili olması			

Giriş	26	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	27	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	28	İlgili alan yazımına yer verilmiş olması			
	29	Çalışma konusunun verilmiş olması			
	30	Konuyla ilgili benzer çalışmalar hakkında bilgi verilmiş olması			
	31	Araştırmanın problem durumunun ortaya konulmuş olması			
	32	Araştırma hipotezinin ortaya konulmuş olması			
	33	Araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiş olması			
	34	Araştırmanın amacı/problemi (varsa) alt amaçları/problemleri hakkında bilgi verilmiş olması			
	35	Varsayımlardan (sayıtlardan) söz edilmiş olması			
	36	Sınırlılıklardan söz edilmiş olması			
	37	Tanımlar kısmına yer verilmiş olması			
	38	Açık ve anlaşılır olması			
	Yöntem	39	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması		
40		Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
41		Araştırmanın yöntemi (nitel/nicel/karma) hakkında bilgi verilmiş olması			
42		Araştırmanın modeli (deseni) hakkında bilgi verilmiş olması			
43		Çalışma evren-örnekleme/grubu/materyali hakkında bilgi verilmiş olması			
44		Deneysel çalışma gruplarının oluşturulma süreci ve şekli hakkında bilgi verilmiş olması			
45		Deneysel çalışma gruplarındaki uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmiş olması			
46		Veri toplama ve değerlendirme araçları hakkında bilgi verilmiş olması			
47		Verilerin toplanma süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması			
48		Veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmiş olması			
49		Verilerin analiz süreci ve tekniği hakkında bilgi verilmiş olması			
50		Araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği hakkında bilgi verilmiş olması			
51		Açık ve anlaşılır olması			
Bulgular		52	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması		
	53	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	54	Bulguların resim, tablo, grafik ve şekil gibi görsellerle desteklenmiş olması			
	55	Belli bir düzene göre verilmiş olması			
	56	Çalışmanın amacına/problemine (varsa) alt amaçlarına/problemlerine göre düzenlenmiş olması			
	57	Yöntemde belirtilen veri analiz tekniklerine uygun bir şekilde analiz edilerek sunulmuş olması			
	58	Öznel yoruma yer verilmemiş olması			
	59	Tartışmaya yer verilmemiş olması			
	60	Açık ve anlaşılır olması			
	Tartışma	61	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması		
62		Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
63		Bulgulardan hareketle yazılmış olması			
64		Belli bir düzene göre verilmiş olması			

	65	Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması			
	66	Hipotezin desteklenip desteklenmediğinin tartışılmış olması			
	67	Araştırma bulgularının ilgili alan yazınıyla karşılaştırılıp yorumlanmış olması			
	68	Alan yazınındaki örtüşen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması			
	69	Alan yazınındaki örtüşmeyen sonuçlar hakkında bilgi verilmiş olması			
	70	Yapılan araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulmuş olması			
	71	Senteze gidilmiş olması			
	72	Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması			
	73	Açık ve anlaşılır olması			
Sonuç	74	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	75	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	76	Bulgulardan ve tartışmadan (varsa) hareketle yazılmış olması			
	77	Belli bir düzene göre verilmiş olması			
	78	Amaç, kapsam ve bulgularla uyumlu bir şekilde yorumlanmış olması			
	79	Araştırmada elde edilen bulguların anlam ve öneminin açıklanmış olması			
	80	Tekrara ve gereksiz ayrıntılara yer verilmemiş olması			
	81	Açık ve anlaşılır olması			
Öneriler	82	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	83	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	84	Ulaşılan sonuçlardan hareketle yazılmış olması			
	85	Çalışmanın ilgili olduğu kurum, kuruluş ve kişilere yönelik olması			
	86	Çalışma konusuyla ilgili araştırmaların geliştirilmesine katkıda bulunacak yönde olması			
	87	Açık ve anlaşılır olması			
Kaynakça	88	Ayrı bir başlık olarak ele alınmış olması			
	89	Akademik metin yazma basamaklarının sırasına göre yazılmış olması			
	90	Kaynakların kullanılan kaynak gösterme biçimine göre kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması			
Genel ilkeler	91	Araştırmanın temel/birincil kaynaklara dayandırılmış olması			
	92	Araştırmanın güncel kaynaklara dayandırılmış olması			
	93	Araştırmada kullanılan kaynaklara doğrudan ulaşılmış olması			
	94	Kullanılan kaynak gösterme biçimine göre yapılan metin içi atıfların kendi içinde bütünlük sağlayacak şekilde (aynı tarzda) verilmiş olması			
	95	Araştırmanın akademik dil ve anlatım ölçütlerine uygun olarak yazılmış olması			

